

85

**Õnnitleme
Tapa Gümnaasiumi
endisi ja praegusi
õpilasi ning töötajaid
kooli 85. sünnipäeval!**

Sõnumed toimetus
koos lehelugejatega

Tiina Piip – aastategija 2003 hariduse valdkonnas

Tänases ajalehes alustame Tapa linna aastategijate 2003 tutvustamist. Aastategijaks hariduse valdkonnas tunnustati Tapa gümnaasiumi kauaaegne algklasside õppealajuhataja Tiina Piip.

1. Missugune oli Teie lapsepõlv, millised olid huvid, Teie lootused ja milliseks kujunes tegelekikkus?

Olen pärit Jõgevamaalt praeguse Puurmanni valla Pööra külast. Sündisin 4. aprillil 1947. aastal. Mind ja viis aastat vanemat õde kasvas ema üksinda, sest isa suri juba 1948. aastal. Saduküla 8-kl kooli lõpetamise järel läksin Tartu Pedagoogilisse Kooli, kus õppisin neli aastat. Ei oska isegi ütelda, miks selline valik. Õde õppis sel ajal Tartu ülikoolis, võib olla-oli see ajendiks Tartu kasuks otsustamisel.

Kooli lõpetamise järel 1967. aastal läksin algklasside õpetajaks Saduküla kool. Seal töötasin 17 aastat õpetajana ja viimasel tööaastal olin õppealajuhataja. Väikeses maakoolis töötades sain ettekujutuse õpetajatöö kõikidest külgedest. Ei tulnud mõttessegi, et tundide lõppedes võis kohe koju minna. Saduküla kooli direktorid (mina töötasin seal kahe erineva juhi ajal) olid väga nõudlikud ja soovisid, et kool oleks alati parimate hulgas. Kuna maakoolid on väikesed, siis pidid nii õpetajad kui ka õpilased paljude asjadega tegelema. Kogu aeg oli mingi tegevus käsil.

1980. aastal lõpetasin Tallinna Pedagoogilise Instituudi. 1983. aastal tulin Sadukülalt abiellumise tõttu elama Kadrinasse. Kadrina keskkoolis pakuti mulle õppealajuhataja kohta, aga kuna tahtsin õpetajatööd teha, tulin Tapale. Siin sain vaid aasta õpetaja olla, kui tuli ikkagi õppealajuhataja koht vastu võtta. Tapa kooli tööle tuleku kasuks rääkis seegi, et mu sõbrannade lastel, kes kõrgkoolides õppisid, olid Tapa kooli lõpetanud sõbrad ja sõbrannad, kes oma kodukooli väga kiitsid. Ma ei kahetse seda sammu. Tapa koolis on kõik väga toredate inimesed ja mul pole siin ebameeldivusi

olnud. Kuna ise käisin Kadrinast Tapale, siis panin ka tütre (Triini) siia kooli, mitte Kadrinasse. Tapale kolisin elama 12 aastat tagasi. Eelmise aasta septembris täitis 20 aastat töötamist Tapa gümnaasiumis.

Tunnustus, mille osaliseks ma sain, on tegelikult minu ja mu kolleegide, algklassiõpetajate ühistöö. Mu kõrval on palju tarku ja tugevaid inimesi, tänu kelle tublile tegevusele olen saanud aastategija tiitli. Keegi ei kurda ega häldalda. Kõik, mis vaja, ja veel rohkemgi, tehakse ära. Üksinda ei suudaks ma midagi.

Toetan koolis erinevate õppemeetodite proovimist, kuid vana kooli esindajana olen veendunud, et mingi kord ja reeglilik peab ikkagi olema. Vabakasvatus ei ole oma eesmärgi täitnud. Olen käinud päris paljudel kursustel, kus mulle meeldib lisaks ametlikule programmile suhelda kolleegidega ja nendelt kogemusi saada.

Senini on ikka veel sees väikesed kooli õpetaja mentaliteet – elan kõike liialt läbi, mõnda probleemi võiks ju kergemalt võtta, aga ei saa. Ja nii ongi, et töömõtted tulevad koju kaasa.

2. Millega tegelete vabal ajal?

Pikka aega olen olnud linnavolikogu sotsiaalkomisjoni liige. Koolitöö võtab väga palju aega. Kui koolis jääb midagi tegemata, siis võtan töö koju kaasa ja ongi vaba aeg täidetud. Kui Triini oli väiksem, siis kulus vaba aeg temaga koos olles. Armastan ka lugeda, viimane raamat oli Jaan Krossi "Tahtamaa". Internetis on nii palju põnevat erialast materjali leida, et ka selle otsimine täidab mu vaba aega. Meeldib külalisi vastu võtta, mul käib palju sõpru külas. Kunagi tegin ka käsitööd, aga selleks enam aega ei leia.

3. Kui see saladus ei ole, siis Teie tulevikuunustused?

Mu tütar on Tapa kooli vilistlane ja õpib praegu Tartu ülikoolis eripedagoogikat. Teine eriala, mida ta oleks soovinuud õppida, oli ajakirjandus, aga koos asja arutades tegi ta valiku siiski pedagoogitöö kasuks. Minu tulevikuunistus ongi praegu see, et ma jõuaksin Triinu koolitada. Unistus ja soov on, et võiks olla tööd korralikult teha, et oma kooli lähleks kõik hästi ja saaks õpilastele palju erinevaid üritusi korraldada.

Tiina Piip tunnustati aastategijaks tulemusliku töö eest Tapa gümnaasiumi algklasside õppealajuhatajana.
Foto Heiki Vuntus

4. Missugune on Teie arvamus kodulinast?

Olen palju käinud Jõgeval ja Põltsamaal, mis on suuruselt ja ealt võrreldavad Tapaga. Nendes olen ma arengut rohkem märganud, heakord ja välisilme on paremad kui siin. Aga eks linnapildi kenamaks muutmisel saame ise palju ära teha. Minu jaoks on Tapa olnud turvaline, keegi pole mind häirinuud ega tülitanud. Meeldib see, et liikumisvõimalused on soodsad, suurema vaevata saab sõita nii Tartu, Tallinna kui ka mujale.

Kodulinna arengut seostan ikka kooliga. Ja siin on küll edasiminek olnud tohutu. Kes pole pikka aega koolimajas käinud, saab siia sattu-des sellest kindlasti isegi aru.

5. Mida soovite tulevastele potentsiaalsetele aastategijatele?

Soovin, et kandidaate, kelle hulgast valida, oleks hästi palju. Ja et ülesseadjad teeksid aru-kaid ettepanekuid ja põhjendaksid oma soovitu-
Tiina Piibu jutu kirjutas üles Heiki Vuntus

Kommentaar

Pilvi Kangas, Tapa gümnaasiumi algklassiõpetaja:

"Tiina on väga tagasihoidlik inimene. Kui ta ütleb, et ega tema üksinda midagi tee ning see tunnustus kuulub kõigile algklassiõpetajatele, siis mina julgen küll ütelda, et algklassiõpetajate tulemuslik töö on Tiina Piibu teene. Ta on aastategija tiitlit väärt ja komisjoni otsus just Tiinat tunnustada läks küll kümnesse. Tema paneb koolis paljud asjad paika ja just õigesse ritta. Ta oskab väga delikaatselt ja märkamatuult paljud probleemid selgeks teha. Kolleegidega suhtlemisel on ta väga taktitundeline ja kõigi suhtes võrdne. Igatiühes leiab ta midagi head. Tema peale võib alati kindel olla. Kui ta midagi lubab, siis saab see ka tehtud."

ÜKS PILT

24. veebruaril kuulutati Tapa linna aastategijaks kultuuri valdkonnas - Evi Koppelman (istub), hariduse valdkonnas - Tiina Piip ja äri valdkonnas - Universal Industries AS (esindaja Mart Pihlak). Pildilt puuduvad Anne Unnik (aastategija tiitel elutöö eest), Elm Koppelman (aastategija spordi valdkonnas) ja Edgar Roditšenko (edukaim noor aastategija)

Foto Heiki Vuntus

Tunnetusliku elu energia

Veel kord õigest söömisest

Kas süüa selleks, et elada või elada selleks, et süüa? Meie keha on võimeline tervelt elama ja võitlema oma energiaga tekkinud haigusega, kui anname selleks võimaluse. Organismi keemilises tasakaalus seisneb meie tervise saladus ja vastupanuvõime haigustele.

Nüüd selgus eelmises lehes ilmunud toitainete sobivuse kohta. Tähtsuse (süüvisikute) rikaste toitainete seedimine on leeliseline ja algab suus siljese leiduvate fermentide toimel. Vedelaks mäletud toit liigub maku, kus jätkub seedimine, peensooles toimub lõplik tähtsuse seedimine. Tähtsuse põhinevate ainega võib süüa banaane, kollaseid pirne, datleid, viigimarju. Sojast valmistatud toit on tähtsusele erinev.

Valke seeditakse happelises keskkonnas. Kui kontsentreeritud valgud maku jõuavad, eraldub sellel hulgal hapet, mis on vajalik nende lagundamiseks. Valkudega koos võib kasutada kõiki teisi puuvilju v.a tähtsuse põhinevate ainega. Seller on tõhus hapete eemaldaja. Happelised puuviljad – õunad, apelsinid, sidrunid, marjad – nende seedimise tulemusel saab organism kõige rohkem leelist. Süües tades keha leelisreservi. Mõõdukalt ja valke korraga, neutraliseerivad omavahel leelis ja maohape ning osaliselt seeditud toit võib hakata käärima, tuues kaasa puhitused, rõhutatud, gaasid.

Lõpuni seedimata jäägid võivad sattuda vereringesse, põhjustades allergilise reaktsiooni ning tõsta vere mürgide taset. Ükski looduslik toitainete ei sisalda kontsentreeritud valke ega tähtsuse korraga.

Näiteks teraviljades on peamiselt tähtsust lihas palju valke. Krooniliselt haige inimene on happelise jääkidest küllastunud. Kudealuseisus tähendab head tervisele suhtumist ja tugevat vastupanu haigustele. Tervisele happe moodustajad on teraviljad (v.a hirss), liha, kala, munad, juust, kuivatatud oad, herned, läätsed. Happe moodustava erandi hulka kuuluvad ploomid, rabarber, jõhvikas. Liha, kala, munad, juust on tugevad happetekiitajad, seega tarbige neid mõõdukalt.

Aluseid moodustavad toitained on salat ja köögiviljad, hirss, koorega kartul, enamik puuvilju. Kooritud kartul jätab juba happelise jäägi. Kartulit võib süüa kuni märtsikuni koorega keedetult, peale seda tuleb koorida, sest selleks ajaks tekib koos mürgiseid ühendeid (solemiin), eriti idudes.

Need toitained teevad pideva tarbimise juures kahju – suhkur, küpsised, koogid, jäätis, šokolaad, kompvikid, karastusjoogid, sai, kõrgesti töödeldud nisujahu (eriti I sort, kõrgem sort), kartulikrõpsud, margariin, töödeldud toiduõli (rafineeritud) ja kõik tugevalt töödeldud – praetud toitained, kaasa arvatud konservid.

Kaltsiumi viivad organismist välja suhkur, magustatud toidud ja karastusjoogid, eriti koolajoojod. Oliivõli on organismile sobiv, aga hea on ka meil toodetud külmpress rapsiõli. Õliga mitte praadida.

Mõningaid soovitusi Teraviljajahudest pudrud keetke veega ja maitsestage või, õli, koorega ja ärge piima peale rüüba. Soola liigne tarbimine tõmbab happed keharrakudesse. Ainult raske füüsilise töö tegija või sportija vajab üle 5 gr soola ööpäevas.

Arne Kroonmäe

Gümnaasiumis on Heljo Kaima kunstinäitus

Sündis 20. veebruaril 1953 Tapa linnas. Lõpetas samas keskkooli 1971. aastal. (XLIX lend).

Tartu Riikliku Ülikooli matemaatikateaduskonna lõpetas 1980. aastal matemaatika-pedaagoogi kvalifikatsiooniga. Alates 1980. aastast töötab Tartu Ülikooli matemaatika-informaatika-teaduskonnas sekretärina.

Hobid on teater, käsitöö, kirjandus ja maal. Harrastuskunstiga olen tegeleenud 1992. aastast. Öppisin Tartu kultuuriülikoolis kirjandust (1992–1995) ning joonistamist ja maali (1995–1997). Kursuse lõpetajatest organiseeris mitteilundusühing Tartu Harrastuskunstnike Studio. Tegeleme oma lemmikhobiga pühapäeviti kaks korda kuus Tartu kunstigümnaasiumis ning suvistes kunstilaagrites.

Olen kätt proovinud ka klaasija siidimaalis.

Maalimine pakub mulle meeldivat vaheldust. Kavatsen seda jõudumööda jätkata. Olen osale-

Heljo Kaima loomingus on kindel koht loodusele.

Foto Heiki Vuntus

nud studio ühisnäitustel ning korraldanud kolm personaalnäitust. Olen Tartu Harrastuskunstnike Studio asutajaliige, praeg ka juhataes esimees. Tapa gümna-

asiumi esimese korruse koridoris eksponeeritavad tööd on aastastest 1998–2003 õli, akrüül-, akvarell- ja pastelli tehnikas.

Heljo Kaima

Alklasside sõbrapäev

Esmaspäeval, 16. veebruaril pidasid alklassid sõbrapäeva. Ürituse korraldas meie klassijuhataja Juta Roditšenko. Me kutsusime ka teistest klassidest lapsi sellele üritusele.

Koos me õppisime toreid sõbrapäeva laulu, õpetaja esitas mõistatusi ja vanasõnu, luuletusi ja jut-

te sõprusest. Siis me õppisime laulu saatma omavalmistatud rütmipillidel ja õppisime laulu juurde ka liikumise. Lõpuks laulsime laulu fonogrammi saatel koos liikumise ja rütmisaatega.

Meil oli eelnevalt käelise tegevuse tundides valmistatud sõpradele kinkimiseks kaarte, südameid

ja südametega kaunistatud rütmipille. Need kinkisime külalastele teistest klassidest ja nii see tore üritus lõppeski.

Loodan, et tänu sellele toredale sõbrapäevale tähistamisele saime palju uusi sõpru.

Veiki Ojapere

Tapa gümnaasium 2. a klass

Mälestuskilde ja uitmõtteid XVII Hea õpetaja

Võtsin nõuks kirjutada sel teemal, kuna olen ise olnud 19 aastat õpilase rollis, 36 aastat töötanud kõrgkooli õppejõuna ja selle kõrval pidanud 17 aastat dekaani ametit, kelle kohustuste hulka kuulus ka kaadri komplekteerimine ja õppejõudude atesteerimine. Samuti viisin läbi rea uuringuid õpilaste suhtumise kohta oma õppejõududesse. Ja kogemused ütlevad, et õpetajaid ei saa liigitada objektiivselt headeks ja halbadeks. On palju õpetajaid, kes sobivad oma ametisse ja õpetaja keerulisse rolli. Kuid on ka need, kes eriti ei sobi, kuid täidavad seda kohustust olude sunnil ja erinevate tulemustega.

Õpetaja võib olla nii või naasugune, aga ta on ikkagi su õpetaja ja juhendaja, keda tuleb aktsepteerida. Tulemust mõjutab ta vaid osaliselt. Teadmised ja saavutused sõltuvad siiski õppurist endast ja tema sisetest motivatsioonist, mida kujundab juba see aeg ja keskkond, kus ollakse ja õpitakse. Kulbige ei pane keegi tarkust pähe! Peale õpetaja on ju ka õpikud ja muud õppevahendid, mille osatähtsust kiputakse alahindama, arvutite puhul aga tublisti ülehindama.

Hea ja halb on vaid sõna – vorm, mille sisu ei ole avatud. Aga vormi järgi liigitada ja isegi topeltplakka maksta pole aus ja õiglane. Palgaastmed peavad sõltuma ikkagi ametikohtast, mille redelil õpetaja edasi liigub vastavalt oma soovile, võimetele ja objektiivsele atesteerimisele.

Subjektiivselt asjale lähenedes

võib õpetajaid muidugi igat moodi liigitada: 1) vähenõudlik, puudub kindel hindamissüsteem, õppeedukus 100% (hea?); 2) nõuab palju, hindab rangelt (halb?); 3) õpetab normaalselt, aga ei meeldi juhtkonnale oma vaadete poolt (halb?); 4) nõuab rangelt distsipliini (hea? halb?); 5) ei suuda distsipliini tagada (halb?) jne. Kellele halb, kellele hea! Milleks halb, milleks hea? Aga aine tundmine, eruditsioon, väljendusoskus, objektiivsus, pedagoogilised võtted, suhtlemisoskus, distsiplineeritus, enesetäiendamise, pingetaluvus, isiklikud probleemid ja palju muud? Just need loovad objektiivse pildi õpetajast!

Sageli juhtub nii, et kooliajal paljukirjutud õpetajaga tekitavad hiljem elus sõbralikud suhted või saab taast sulle meeldiv kolleeg ning sa tunnustad, et tal oli õigus just nii käituda, kuidas ta seda tegi. Lehitessin hiljuti paksu inglise keelset tõlget "Koolikäitumise käsiraamatut", kus õpetatakse õpetajaid käituma ebanormaalses olukorras. Mind hämmastas see, milline distsiplineerimatus ja allumatus peab valitsema lääne maailma koolides, et juba sellist raamatutarja vajatakse. Parem uuritagu, miks see kõik nii on ja võetagu midagi mõjusat ette mõistuse allakäigu peatamiseks. Toimukus nagu halva ja hea vaheline pidev ja lõputu duell – üks käsi süstib mürgi, teine otsib vastumürgi. Või on sel duellil mingid varjatud eesmärgid?

Pärast sõda oli Tapa keskkoolis füüsika õpetajaks olude sunnil Ferdinand Varje – vana sõjast räsitud mees, kes elas Rakkes ja käis seal rongiga Tapale, aga vahel tuli ka jalgsi, müüütes teeäärsetes talu-

des soodad, kummipaela, niiti ja nõelu. Koolis oli tal väike toake, kus asusid ka mõned vähestest õppevahenditest.

Tema tunnid toimusid tavalisel viisil, kuid erilist nõudlikkust ja karmust ta üles ei näidanud. Tunni alguses nimetas ta mõne nime või tuli kellegi juurde ning küsis: "Õpilane, kas ma olen Teid küsinud?" Tavaliselt vastati: "Jaa." "Mis hinde ma Teile panin?" Tuli öelda 4- või 3+, siis hakati uut vastajat otsima. Viit ta hästi ei uskunud ja kolme pida liiga kasinaks. Utut osa üles andes pani ta kõik paragrahvivid ja punktid "tähtsuse järjekorda". Mõnele tuli üks, teisele poolteist või kaks risti ette teha, või siis hoopis tähelepanuta jätta.

Inimesena oli ta tore, rahulik, kaasatundev, kuid õpetajana juba vähesobiv. Juhtus ka seda, et keegi hiljuti keset tundi: "Kell oli!" Ta muidugi uskus, lõpetas tunni ja lahkus. Kui ta taipas ja tagasi tuli, oli klass juba tühi. Hiljem võttis ta tundi kaasa äratuskella, mis siis tunni lõppu pidi kuulutama. Kuid tüdrukud oskasid ka seda ette keerata ja jälle kordus vana lugu.

Kokkuvõte: Hea õpetaja nendele, keda huvitas ainult hinne ja koolis käimine, halb neile, kes tahtsid omandada tõsiselt teadmisi. Kool rahul, sest koht oli täidetud ja tunnid toimusid plaanikohaselt. Ei olnud ju pärast sõda neid sobivaid õpetajaid kuskilt võtta. Üks lause jäi kõigile aga sellest aastast kindlasti meelde: "Düün on sääse muskuli jõud!" Kas on? Ei tea. Järgneb

L. Joorits

LINNAVALITSUSE ISTUNGID

17.02.2004

– Otsustati õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine.
– Määrati maauksuste suurus ja maksumus korteromandi seadmiseks Tapa linnas Roheline 16, Roheline 4, Pikk 22 ja Pikk 31.
– Tehti ettepanek muuta peretoetuste maksmist.
– Lõpetati hooldajaks määramine.
– Väljastati kauplemisload FIE Toomas Tiigile jalanõude remon-

diks aadressil Pikk 7, Tapa linn.
13.01.2004
– Alustati õigusvastaselt võõrandatud vara kompenseerimise menetlus.
– Määrati ostueesõigusega maa erastamiseks aadressil Pargi 2b maa suurus ja maksustamishind
– Väljastati ehitusload vaksali käimla lammutamiseks, kaabelõuiliinide ehitamiseks 1. Mai puistes-
teel, Kooli, Pargi, Kesk ja Ed. Vil-

de tänaval ning Lembitu puistes-
teel ja abihoone ehituseks Kooli tn 7 kinnistul.
– Määrati hooldusperekond.
– Tehti ettepanek muuta peretoetuste maksmist.
– Lõpetati hooldajaks määramine ja määrati hooldajaid.
– Erdasti sotsiaalkorter aadressil Ehituse 7-7.
– Kinnitati toimetulekutoetuse maksmine veebruari kuus summas 162 657 krooni.
– Suunati toimetulekutoetuse saajad heakorratöödele.

– Kinnitati Tapa hooldekodu ko-
hamaksumus ja õpilaskoha maksu-
sumu Tapa linna haridusametuse.
– Kinnitati Tapa linna 2004. aasta
eelarve reaal "seltsitegevus" kul-
turitoetuste jaotus.
– Kinnitati 2004. aastaks spordi-
klubidele noortesordi toetuse
eraldamine, Tapa linna poolne tel-
limus ja pearaha maksumus
– Väljastati kauplemisload
Folkestoni Kaubad OÜ-le tööstus-
kaupade jaemüügiks aadressil 1.
Mai pst 3. Tunnistati kehtetaks sam-
al aadressil tegutsenud OÜ-le

Sadavedu väljastatud kauplemis-
luba nr 39/2003.
– Erdasti 1 000 krooni 28.03.2004
toimiva Lääne-Virumaa pensionä-
ride pidupäeva toetuseks.

**Kõikide Tapa linnavalitsuse ja
linnavolikogu õigusaktidega
saab tutvuda Tapa linnaraama-
tükoga ja alates 1. jaanuarist
2002 vastu võetud õigusaktid on
tutvumiseks linna kodulehekül-
jel <http://ns.tapa.ee>.**

LINNAVOLIKOGU MÄÄRUS

12. veebruar 2004 nr 14 Kaugküttepiirkonna kehtestamine

Aluseks võttes kaugkütteseadu-
se § 5, asjaõigusseaduse § 74 lg
1, ehitusseaduse § 16 ja AS Paar-
gu ja OÜ Termoringiga toimunud
läbirääkimiste tulemused
Tapa linnavalikogu määrab:
1. Määrata Tapa linnas kaugküt-
tepiirkonnad vastavalt lisale, sätes-
tades kaugküttepiirkonna piirid, võ-
rguga liitumise ning võrgust eraldu-
mise tingimused ja korra, kaugküt-
te üldised kvaliteedinõuded, sooju-
se piirihinna kooskõlastamise korra
ja soojusettevõtja arenduskohustu-
se.
2. Määrus avalikustada ajalehes
Sõnumed.
3. Määrus jõustub 1. juulil 2004.
Algur Kaerma,
linnavalikogu esimees

Lisa Tapa linnavalikogu 12.02.2004
määrusele nr 34

KAUGKÜTTEPIIRKONDA- DE MÄÄRAMINE

1. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse
mõisteid järgmises tähenduses:
1) **kaugküte** on soojuise tootmine ja
võrgu kaudu jaotamine tarbijate var-
ustamiseks soojuisega kaugküttes-
üsteemi kaudu;
2) **kaugküttesüsteem** on soojuise
tootmise, jaotamise ja tarbimise teh-
niline süsteem, mille moodustavad
soojuise tootmise, jaotamise ja tar-
bimise tehnilised vahendid ja nen-
dega seotud ehitised;
3) **võrk** on torustike, seadmete, abi-
seadmete ja nendega seotud ehitise-
te kohtkindlalt ehitatud talitluslik kog-
um või selle osa, mis on vajalik
soojuise jaotamiseks, kusjuures võr-
guks ei loeta käesoleva seaduse tä-
hendusesse arvatavalt talitluslikku
4) **tarbijajärgne** on kinnistul, ehit-
tises või ühtse majandusüksuse
moodustavas funktsionaalselt seotud
ehitise kompleksis ja nende teen-
indamiseks vajalikul maal ehitatud
omavahel ühendatud soojatorustike
ja abiseadmete võrguga ühendatud
või ühendatav talitluslik kogum tar-
bijajärgseks soojuiseks;
5) **liitumispunkt** on võrgu ja tar-
bijajärgse ühenduskoht;
6) **võrgu teeninduspiir** on piir, mil-
leni võrguettevõtja lepingu alusel
kaugküttesüsteemi haldab;
7) **võrgupiirkond** on maa-ala, kus
asub ja kus arendatakse võrguette-
võtja omandis või valduses olevat
võrgu;
8) **tegevuspiirkond** on tegevusloaga
kindlaks määratud ala, kus soojus-
ettevõtja tegutseb;
9) **tarbija** on isik, kes ostab võrgu
kaudu jaotatavat soojuist;
10) **võrguettevõtja** on ettevõtja, kes
kasutab võrgu soojuise jaotamiseks;

11) **liitumine** on tarbijajärgse
ühendamise võrguga.
2. **Kaugküttepiirkonna piirid**
Eesmärgiga tagada kindel, usaldus-
väärne, efektiivne, põhjendatud hin-
naga ning keskkonnanõuetele ja tar-
bijate vajadustele vastav soojuis-
varustus, kehtestada kaugküttepiirkon-
na Tapa linna administratiivpiiri-
desse jääv maa-ala vastavalt lisatud
linna plaanile, millel kaugküttepiirkon-
na piirid on tähistatud kollase
pideva joonega.
3.1 Võrguga liitumise ning võrgust
eraldumise tingimused ja kord
3.1.1 Eramute kaugküttevõrgust eral-
dumise või liitumise võrguga toi-
mub analoogselt korterelamutega
taotleja kirjaliku avalduse põhjal.
3.1.2 Ehitise või ehitiste kompleksi,
milles tarbijajärgne asub, tunnis-
tatakse kasutus- või elamiskõlbma-
taks.
3.2 Tarbijajärgse omanik või
valdaja ei tohi kaugküttepiirkonnas
võrguga ühendatud tarbijajärgset
võrgust eraldada, v.a. juhul, kui:
3.2.1 Korterelamutes, kõigi omani-
ke kirjaliku ühisotsuse alusel alterna-
tiivkütete kasutamiseks terve elamu
eraldamiseks punktis 3.7 ette-
nähtud korra kohaselt.
3.2.2 Tarbijajärgse võrgust eral-
damine ei tohi mingil moel tehnilis-
elt kahjustada teiste tarbijajärg-
sete omanike huve.
3.4 Isikud, kes kaugküttepiirkon-
da jääval maa-ala kaugküttepiirkon-
na määramise ajal ei kasuta
kaugkütet, ei pea liituma kaugküt-
tevõrguga.
3.5 Võrguettevõtja on kohustatud
võrgu tehniliste võimaluste piires
ühendama võrguga kõik võrguette-
võtja võrgupiirkonnas asuvad lii-
tumistasuulise ehitatud isikute tar-
bijajärgseid, kus sellega ei sea-
ta ohtu varasemate liitujate varus-
tuskindlusele.
3.6 Liituja taotluse alusel väljast-
ab võrguettevõtja võrguga liitumi-
se tingimused (edaspidi liitumisi-
ngimused).
3.6.1 Liitumistingimused peavad ole-
ma: läbipaistvad ja üheselt mõiste-
tavad; samaste liitujate suhtes võr-
dse kohtlemise põhimõtet järgivad;
konkreetselt liitumise tehnilisi ja ma-
janduslikke tingimusi, võrgu arenda-
mise ja stabiilsuse huve; võrgu teh-
nilisi võimalusi arvestavad.
3.6.2 Liitumistingimustes määratakse
kindlaks: liitumispunkt; mõõte-
süsteemi asukoht; võrgu teenindus-
piir; liituja ja võrguettevõtja õigus-
kohustus; liitumistasu kalkula-
tsioon; liitumistingimuste kehtivus-
aeg; muud eritingimused.
3.6.3 Võrguga ühendatud tar-
bijajärgseid või selle osade vaheta-
mist või selle omaniku või valdaja
vahetumist ei loeta käesoleva sea-
duse mõistes võrguga liitumiseks
ja omanikult või valdajalt ei võeta
liitumistasu, kui üheaegselt on täi-
detud järgmised tingimused: liitumi-

punktis asukoht ei muutu; ei taotleta
tehniliste tingimuste muutmist; on
säilinud tehnilised võimalused liitu-
ja tarbijajärgse ühendamiseks.
3.6.4 Võrguga liitumiseks sõlmivad
võrguettevõtja ja võrguga ühenda-
tava tarbijajärgse omanik või
valdaja kirjaliku liitumislepingu
(edaspidi leping), mis on soojuise
ostu-müügilepingu sõlmimise eel-
duseks. Lepingus määratakse muu
hulgas kindlaks: liitumispunkt;
mõõtesüsteemi asukoht; võrgu teen-
induspiir; liitumistasu suurus; lii-
tumise tehnilised tingimused; lepingu
täitmise tähtaeg.
3.6.5 Võrguettevõtjal on õigus võ-
tta võrguga liitujalt põhjendatud lii-
tumistasu, tutvustades selle suuru-
se ja võtmise põhimõtteid elnevalt
linnavalikogu linnamajanduskomis-
jonile ja linnavalitsusele. Liitumistasu
arvutamiseks lähtutakse sellest,
et tagada konkreetseks liitumiseks
vajalik: investeeritud katmine;
keskkonnanõuete täitmine; kvalitee-
di- ja ohutusnõuete täitmine;
põhjendatud tulukus. Liitumistasu
suurus arvutatakse võrguettevõtja. Kui
lepingujärgsed liitumise tingimusi
muudetakse võrguettevõtja algatusel,
tasub kulud võrguettevõtja. Võ-
rguettevõtja võib võtta põhjendatud
liitumistasu soojuise tarbimise teh-
niliste tingimuste muutmise eest, mis
toimub tarbija algatusel.
3.7 Tarbijajärgse osa kaugküt-
tevõrgust eraldumise ja alternatiiv-
küttele ülemineku kord:
3.7.1 Taotleja esitab linnavalitsusele
ja võrguettevõtjale läbivaatamiseks
ning otsustamiseks: taotluse koostise
võrgust eraldumise ja alternatiiv-
küttele ülemineku kord;
3.7.2 Taotleja esitab linnavalitsusele
ja võrguettevõtjale läbivaatamiseks
ning otsustamiseks: taotluse koostise
võrgust eraldumise ja alternatiiv-
küttele ülemineku kord;
3.7.3 Tehnilised tingimused on seotud
kaugküttest loobumise ja al-
ternatiivküttele ülemineku katab
taotleja.
3.7.4 Võrgust eraldunud korterite
soojuisega varustamisel kaudselt
kaugküttele teel (pistikud, laed, sein-
ad, põrandad) maksab omanik
(valdaja) valitsejale kuni 35% hoo-
ne küttesüsteemi kulutatud keskmise
m2 hinnast. Kui pooled ei saavuta
kuni 2 kuu jooksul kokkulepet, taas-
tatakse eraldumiseks seisukord
eraldaja kulu.
3.7.5 Omavoliliselt tarbijajärgseid
väljalülitamisega (väljalõikamisega)
tekitatud kahju võrguettevõtjale või
teiste ühisomandis olevate tar-
bijajärgsete omanikele katab selle te-
kitaja seadusandlusega ettenähtud
korras.
4. **Kaugkütete üldised kvaliteedi-
nõuded**
4.1. Soojuisvõrguettevõtja ühendab
soojuisvõrgu kinnistu soojuisvõrguga

liitumispunktis lahtise või kinnise
ühenduskeemiga.
Eelistatud on kinnised skeemid kui
kõige paindlikumad energiasäästu
ja ohutuse seisukohast. Kinnise
ühenduskeemi korral võib kliendi
küttesüsteemide täitmine ja järelo-
de toimuda soojuisvõrgust ainult
veemootja olemasolu korral.
4.2. Soojuiskandja kvaliteedinäitajateks
on:
4.2.1. temperatuur, mis peab vasta-
ma lepingu sätestatud temperatuuri-
graafikule. Soojuiskandja ööpäeva
keskmise temperatuuri lubatud kõr-
valekalle kinnistu soojuisvõrgu si-
sendis fikseeritakse lepinguga;
4.2.2. rõhulangus suurus kinnistu
soojuisvõrgu sisendis, mis peab vas-
tama lepingu sätestatud parameet-
ritele;
4.2.3. rõhk kinnistu soojuisvõrgu ta-
saviivolutorus lahtise ühenduskeemi
korral, mille suurus peab vasta-
ma väljastatud tehniliste tingimus-
tele. See ei vabasta klienti kohustu-
sest paigaldada kaitseseadmeid oma
seadmete ja süsteemide kaitses
neile lubatavast suurema soojuisvõr-
guvee rõhu vastu.
4.2.4 võrguvee keemilised para-
meetrid.
4.3. Soojuisenergiaga varustamise
kvaliteedinäitajateks on:
4.3.1. varustamiskindlus – lubatud
suurim katkestuste arv ja aeg kütte-
perioodil;
4.3.2. varustamisaisaks – ühe kat-
kestuse lubatud suurim aeg kütte-
perioodil;
4.3.3. punktides 4.3.1 ja 4.3.2 ni-
metatud parameetrid määratakse
kindlaks lepinguga.
4.4. Kliendi soojuisenergiaga varus-
tamine katkestatakse:
4.4.1. vääramatust jõust tingitud
olukorras, kuni põhjuste kõrvalda-
miseni;
4.4.2. kliendi võlgnevuse korral, kui
võla suurus ületab kliendile reali-
seeritud soojuisenergiaga kahe kuu
summa;
4.4.3. juhul, kui kliendi tegevus
võib kahjustada esile õhu
inimelule või varale;
4.4.4. juhul, kui klient ei võimalda
soojuisettevõtja esindajale juurde-
pääsu kinnistul paikneva soojuisvõr-
gu hooldamiseks ja remondiks;
4.4.5. juhul, kui klient ei võimalda
soojuisettevõtja esindajale juurde-
pääsu kinnistu soojuisvõrgule selle
nõuetekohase ekspluaterimise
kontrollimiseks.
4.5. Soojuisenergiaga omavoliline tar-
bimine on:
4.5.1. tarbimine ilma lepinguta;
4.5.2. mõõtmeta ühendusel tar-
bimine;
4.5.3. arvestusseadmete rikkumine
või näitude moonutamine;
4.5.4. arvestusseadmetelt või mõõ-
tesüsteemilt plommide eemaldamine.
5. **Soojuise piirihinna kooskõ-
lastamise kord**
5.1. Kaugküttepiirkonnas tuleb soo-
juise hind kujundada sellisel, et oleks
tagatud vajalik tegevuskulude, seal-
hulgas soojuise tootmiseks, jaotami-

seks ja müügiks tehtavate kulutuste
katmine; investeeritud tegevus- ja
arenduskohustuse täitmiseks; keskkon-
nanõuete täitmine; kvaliteedi- ja
ohutusnõuete täitmine; põhjendatud
tulukus.
5.2. Soojuisettevõtjale, kelle müüda-
va soojuise piirihinda ei kooskõlasta
vastavalt kaugkütteseaduse Energi-
giaturu Inspektsioon, kehtestab
kaugküttepiirkonnas müüdaava soo-
juise piirihinna Tapa linnavalitsuse, läh-
tudes punktis 6 toodud põhimõtetest.
Linnavalitsuse poolt kehtestatud soo-
juise piirihind tuleb avalikustada ühes
kohalikus päevalohes vähemalt kolm
kuud enne selle kehtima hakkamist.
5.3. Soojuisettevõtja esitab piirihinna
taotluses andmed müüdaava soojuis-
energia kvaliteedinõuete ja tempera-
tuuri graafikute, lubatud soojuiskadu-
de kohta soojuisvõrgu, soojuisettevõt-
ja arenduskohustuse ning investeerin-
guga kava.
5.4. Linnavalitsus teeb otsuse punk-
tis 5.2 nimetatud piirhindade koos-
kõlastamise kohta 30 päeva jooksul,
alates nõuetekohase hinnataotluse
esitamistest. Eriti keeruka või töö-
mahuka kooskõlastamistasu menetlemisel
võib linnavalitsus pikendada seda
tähtaega 60 päevani, teades tähtaega
pikendamiseks hinnataotluse esitamisest.
Eriti keeruka või töö-
mahuka kooskõlastamistasu menetlemisel
võib linnavalitsus pikendada seda
tähtaega 60 päevani, teades tähtaega
pikendamiseks hinnataotluse esitamisest.
Linnavalitsuse nõudel peab soojuise müüja selgitama ja
põhjendama piirhindade moodustami-
se aluseid. Piirihinna kooskõlastami-
se taotluse menetlemise tähtaeg
peab, kui ei ole esitatud nõutud
taotluse, mis on vajalik hinnataotluse
koostamiseks. Soojuisettevõtja, kes
taotleb piirihinna kooskõlastamist, peab
lubama oma raamatupidamist kontrollida
linnavalitsusel ning andma oma majandus-
tegevuse kohta vajalikke selgitusi ning
linnavalitsusel on õigus nõuda soojuisettevõt-
jalt lisaandmeid, kui seda on vaja piirihinna
koostamiseks. Piirihinna kooskõlastami-
se taotluse menetlemiseks või esitatud
andmete kontrollimiseks.
5.5. Soojuisettevõtja võib taotleda
inspektsioonilt või valla- või lin-
navalitsuselt hinnavaletamiseks
kaugküttest kuni kolmele aastaks.
Hinnavaletamiseks kasutatakse soojuise
piirihinna kooskõlastamiseks soojuis-
ettevõtja taotlusele tema tegevusest
sõltumata ja soojuise hind mõjutavate
tegurite ilmnemisel. Otsuse piirihinna
koostamiseks taotluse alusel teeb inspektsioon
või valla- või lin-
navalitsus kümne tööpäeva jooksul,
alates nõuetekohase taotluse saamisest.
6. **Soojuisettevõtja arenduskohus-
tus**
Kaugküttepiirkonnas peab võrguette-
võtja tagama tema omandis või
valduses oleva võrgu toimimise ja
korrasoleku ning arendama võrgu
sellisel, et oleks tagatud kaugküt-
tepiirkonnas olevate tarbijajärgsete
võrgu ühendamine.

Kontrabass – mehine pill

Imre Eenma lõpetas Tapa muusikakooli 1979. aastal Ferdinand Väina tšelloõpilasena. Soov pillimängu õppida viis teda Tallinna muusikakeskkooli ja selle lõpetamise järel Tallinna Konservatooriumi, mille ta lõpetas kontrabassimängijana. Käesoleval ajal õpib Imre Eenma Eesti Muusikaakadeemia magistrantuuris. Meil on au kuulata tema esimest magistrikontserti.

Kontrabassimängijad on oodatud pillimehed paljudes orkestrites-ansambles ja nii on Imre viimased 12 aastat mänginud ansambli Hortus Musicus. Tööd on pakutud talle ka ERSOs, rahvusoperi Estonia orkestris, Soome-Eesti barokkor-

kestris. Solistina esinemine pole kontrabassimängijale just sage tegevus, aga kindlasti vajalik mängutaseme tõstmisel. Soolo-kontrabassile kirjutatud repertuaar on paljudele teistele pillidele kirjutatud repertuaariga võrreldes tagasihoidlikum, kuid siingi võib leida mängija võimeid proovile panevaid teoseid.

10. märtsil kell 13 tulevad Tapa kultuurikojas esitamisele Sveitsi helilooja H. Fryba, itaalia helilooja G. Bottesini ja tšehhi kontrabassivirtuosi A. Miseki kirjutatud oopused.

Peeter Kald

Käigus on uus bussiliin

Alates 20. detsembrist on avatud uus kiirbussiliin Tallinn – Aegviidu – Järeda – Kärvete – Ambla – Tapa – Tamsalu – Väike-Maarja. Buss väljub Tallinnast kell 12.00, Aegviidust kell 13.00, Kärvetelt kell 13.18, Tapalt kell 13.40, Tamsalust kell 14.00 ja jõuab Väike-Maarjasse kell 14.20.

Tagasisõitu Väike-Maarjast alustame kell 14.35, Tamsalust kell 14.47, Tapalt kell 15.10, Kärvetelt kell 15.30, Aegviidust kell

15.50 ja saabume Tallinna kell 16.55.

Buss on käigus iga päev. Peatused on ka "Tapa mõis" ja "Autobaas".

Piletihinna soodustus 40% on vanadus- ja invaliidsuspensionärile, õpilastele, tudengitele vastava dokumendi esitamisel ning ISIC ja ITIC kaardi esitajatele.

Infot saab ka meie koduleheküljelt www.bussipark.ee.

AS Pärnu ATP

REPLIIK

Politsei ja kodanik

20. veebruaril Virumaa Teatajas ilmunud artikkel "Lendav politsei" äratas vastakaid tundeid. Ühelt poolt on kuidagi taunitav, kui politsei kihutab, sest eks ohutu liiklemise reegleid pea kõik järgima. Teiselt poolt äratas kirja autori tegevusi küsimusi.

Tundub, et inimesel pole oma aja ja rahaga muud teha kui politseid jälitada. Kihutamata on nüüd juba kaks autot, mis suu-

rendab liiklusohutlikkust. Olukorras, kus inimesed ei saa kõrge bensiinhinna tõttu vajalikkegi sõite teha, on selline tegevus kummuline. Aja ja raha ülejäägi puhul on mõistlik see rakendada järjest kasvava kuritegevuse ohjeldamiseks (igauks saab silmad lahti hoida ja midagi teha). Mitte politsei jälitamiseks.

H. H.

ÜKS PILT

24. veebruaril oli Männikumäel vastlaliugu laskmas igas eas linnaelanikke.

Foto Heiki Vuntus

Kasulik loeng toitumisest

14. veebruaril oli Tapa kultuurikojas väga kasulik loeng. Meditsiinidoktor Aleks Jauris rääkis, kuidas söömisega oma tervist säilitada ja parandada. Söömistest oleneb 70–75% tervisest.

Miks kartul ja liha lähevad kõhus "kaklema"? Kas liigesehaigused võivad olla tingitud söömisest? Kui ei olda 24 tunni jooksul käidud WC-s, hakkab peale enesemürgitus. Positiivse mõttega loome enda ümber kaitsva energiavälja. Ja veel palju muud kasulikku saime sel päeval teada.

Loodan, et vestluse kuulajad ei lähe kodus "kaklema" teiste pereliikmetega

toidu pärast, sest harjumuse jõud on väga suur ja seda on raske muuta. Mina olen õigest toitumisest abi saanud. Järgmine loeng "Ravipaastumise võimalusest kodus tingimustes" toimub aprillis.

9. märtsil kell 18 toimub Tapa Majaomanike Seltsi (MOS) koosolek kultuurikoja kohvikus. Soovim tugevat tervist ja rahulikku magamist.

Mul on kahju, et Sa nii vähe tundeid huvi oma tervise säilitamise võimaluste vastu, et tervemalt elada teiste rõõmuks ja enda heaks.

Arne Kroonmäe,
Tapa MOS-i esimees

TEATED - KUULUTUSED - TEATED - KUULUTUSED

Müüa aiamaa koos abihoonega

Tapal Lille tn 5.
Teateid saab telefonil
327 0150.

Müüa maja

Tapal Ambla mnt 8.
Tel 327 1031

Müüa küttepuid,
täpsed kogused,
mõistlik hind, lõhutud ja
sobivas mõõdus.

Hinnad kokkuleppel.
Tel 5660 7450

Täpsustus

21. veebruari ajalehes
"Sõnumed"
esilehe artikli
"Probleemid Tapa liikluses"
autor on
Kuno Rooba.

9. märtsil kell 18
kultuurikoja kohvikus

Tapa Majaomanike Seltsi KOOSOLEK

Koosolekule oodatakse eelkõige neid majaomanikke,
kes tarbivad Tapa linna
ühisveevärki ja -kanalisatsiooni.

Tähelepanu!

18. märtsil on arenduskodas (Roheline 19, Tapa)
kell 9.30 - 15.00 kohal
MAKSUAMETI TÖÖTAJA,
kes võtab vastu ja aitab täita tuludeklaratsioone.

TAPA LINNA RAAMATUKOGU

MÄRTSIKUUS RAAMATUKOGUS

Teenindusosakonnas

SOOMAA - PUUTUMATU LOODUS JA SAJANDITE VAIKUS
raamatunäitus

HÕIMURAHVAD MAAILMA RAAMES
raamatuväljapanek

Laste- ja noorteosakonnas

TUBASE LAPSE TOIMETUSED
raamatuväljapanek

UUED LINNAKODANIKUD

Henry Valdmann 09.02.2004
Karina Sool 12.02.2004
Marcus Bugera 13.02.2004
Kelvin Allisoo 15.02.2004
Carolín Kivistik 22.02.2004

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Helene Kurotskina 23.12.1904 - 14.02.2004
Nikolai Kutškov 01.12.1945 - 14.02.2004
Alvine Pürgvee 02.10.1905 - 20.02.2004
Leonid Vitjuk 10.08.1941 - 23.02.2004

Tapa linna ajaleht Sõnumed Roheline tn 19, Arenduskoda
Lehe tellimine ja üldinfo - tel/faks 322 0026.

Ajalehte saab lugeda - www.tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee

Toimetaja Heiki Vuntus - tel 322 0026, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald - tel 322 0023, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Agur - Pikk 16, Rakvere, tel 322 3999
Trükiarv 600. Leht ilmub kaks korda kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19, E - R kella 9 -16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

**Hoidmaks ära arusaamatusi, peab lehematerjal
olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise nädala
teisipäeval kell 10.**